

Milé čtenářky a milí čtenáři!

Abychom v současné složité situaci nezapomínali a nepřehlédli důležité změny v podobě maturitní zkoušky, připomenu, že jedním z témat ledna a února 2017 bylo zavedení povinné maturitní zkoušky z matematiky. Jako vedlejší produkt tohoto tématu byla médii šířena zpráva pana senátora Růžičky, že v roce 2021 může z cizího jazyka u maturitní zkoušky propadnout klidně polovina maturantů a ještě horší to bude o rok později, až k cizímu jazyku přibude ještě povinná matematika. Po třech letech poslanci zavedení povinné maturitní zkoušky z matematiky a cizího jazyka zrušili a lze očekávat, že senátoři a prezident na této skutečnosti nic nezmění. Závažnější je skutečnost, že ministrem Plagou slibovaná diskuse o formě a obsahu maturitní zkoušky stále nezačala, přesto změny maturitní zkoušky nejen pro tento školní rok byly poslanci ve stavu legislativní nouze schváleny. Politické rozhodnutí padlo opět bez odborné diskuse.

MŠMT se chystá dle senátora a advokáta Zdeňka Hraby obejít vlastní Zákon č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020 přijatý také ve stavu nouze, a tak kvůli letošním maturitám hrozí soudní spory.

Za dva měsíce, kdy jsou školy zavřené, mají děti, žáci, studenti, lektoři a učitelé nové zkušenosti s výukou na dálku. Na Slovensku se podařilo zajistit, že ministerstvo školství a neziskové organizace se domluvily na jedné webové stránce s podporou učitelům. U nás byla a stále je podpora velice roztříštěná, existuje mnoho adres a webů, které podporu nabízejí, což je často nepřehledné, můžete srovnat.

Doporučuji Vám přečíst si užitečný text s návrhy pro učitele a ředitele profesorky Natalie B. Milman s názvem "Jedná se nouzovou výuku na dálku, nejde jen o výuku on-line".

Jitka Kunčarová

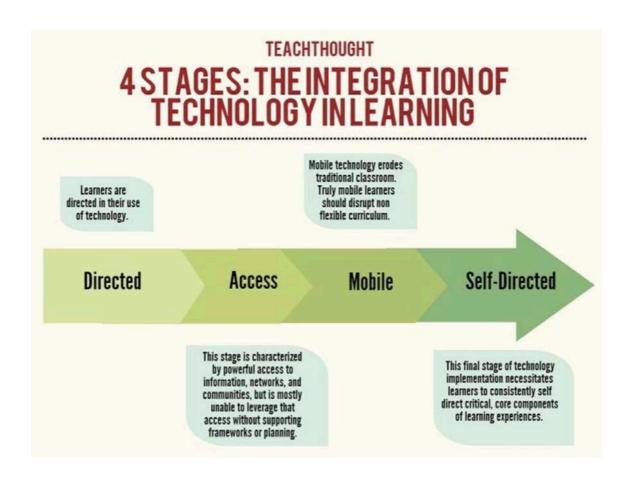
Principy moderní výuku a učení, které vedou k efektivnímu blended learningu

Názorů Kena Robinsona na vzdělávání si velmi vážím a inspirují mě při práci s učiteli a lektory, připomeňme si alespoň jeden z jeho názorů: "Klíčem k úspěchu je uznat, že existuje vztah mezi vyučováním a učením." Před rokem jste měli příležitost přečíst si v našem zpravodaji názory a myšlenky Kena Robinsona.

Ve Speciálu pro podporu výuky na dálku č. 4 jsem nedávno v úvodníku napsala **Čtyři základní principy moderní výuky a učení**, které vedou k efektivnímu blended learningu.

Pedagogická praxe ve školách včetně škol vysokých ukazuje, že úroveň integrace technologií do výuky je v Česku nízká a domnívám se, že souvisí s nízkou mírou samostatného učení. O modelu seberegulovaného učení SSDL si můžete přečíst zde.

Příčin současného stavu je mnoho, ČŠI v aktuální zprávě Vzdělávání na dálku v základních a středních školách některé příčiny uvedla, více zde.

Jitka Kunčarová

Jedná se o výuku na dálku, nejde jen o výuku online. Je v tom rozdíl.

Natalie B. Milman | 30. března, 2020

Vyučovala jsem on-line téměř 20 let. Jako on-line profesorka na Univerzitě George Washingtona jsem pokračovala ve výuce i během teroristických útoků 11. září, útoků ostřelovače, hurikánu Isabel, viru H1N1 a sněhové bouře "Snowmaggedon". Dokonce když jsem neměla elektrickou energii a uvízla ve svém domě, nabila jsem si telefon v autě a prováděla aktualizace našeho LMS ze svého chytrého telefonu.

Během těchto mimořádných událostí byla však předem náplň výuky vypracována a přednášky byly naplánovány na celý semestr. Je jasné, že narušení našeho každodenního života není neobvyklé a připravenost je důležitá, ale to, co všichni prožíváme kvůli COVID-19, je zcela nové.

Nejedná se o normální podmínky výuky a učení. Nyní zažíváme nouzovou výuku a učení na dálku - nebo jak to někteří nazývají "pandemickou didaktiku".

Navržení a příprava efektivního a poutavého on-line vzdělávání vyžaduje hodně času a úsilí. Existuje již mnoho kritiků, kteří říkají, že on-line vzdělávání je podřadné, ale pravdou je, že nezáleží na nástroji, ale na návrhu vzdělávací praxe, kvalitě obsahu vzdělávání a zapojení studentů.

Správně navržené on-line vzdělávání může být stejně efektivní jako prezenční výuka. Pedagogové, kteří se náhle vrhli do nouzové výuky na dálku, nemají ideální podmínky pro poskytování dobře naplánované a kvalitní výuky.

Navíc všichni prožíváme pandemii s velkou mírou nejistoty. Každý pravděpodobně zažívá určité stupně stresu z neznáma (Jak dlouho to bude trvat? Jak to bude fungovat? Kdo onemocní/přežije/zemře? Jak to ovlivní zaměstnanost? Vrátí se virus ve vlnách?). Jak tedy mohou školy v celé zemi během této pandemie přinést všem studentům kvalitní vzdělávání na dálku?

Především je třeba, aby ředitelé škol a učitelé měli jasno, že fungujeme v nouzové situaci. Neexistuje žádný návod, jak vést a učit na dálku v tomto měřítku, ale zde jsou mé návrhy pro ředitele a pedagogy, kteří se snaží přizpůsobit:

- 1. **Komunikujte často a upřímně**: Zásadní je častá, přímá a upřímná komunikace. Netýká se to pouze otázek, které mohou mít studenti a rodiny, ale jde i o ujištění, že máte plán i když se teprve vyvíjí. Zajistěte také, aby všichni věděli, kdy a jak komunikovat. Nezapomeňte pravidelně navazovat kontakt s kolegy a studenty. Zaznamenejte všechny obavy a také obavy, k nimž se musíte zpětně vrátit.
- 2. **Stanovte priority potřeb**: Stanovte krátkodobé a dlouhodobé priority a kroky k jejich řešení. Je toho mnoho, co je třeba uskutečnit. Je důležité určit, co je třeba udělat a do kdy.

- 3. **Buďte flexibilní**: Fungujeme na nezmapovaném území. Mnoho zásad a postupů, které jsou funkční v klasické prezenční výuce, a dokonce i v pravidelném on-line vyučování, nemusí platit. Vedoucí školy a učitelé budou muset být flexibilní a v některých případech velmi kreativní.
- 4. **Zachovejte jednoduchost**: Ačkoliv mnoho společností nabízí bezplatné přihlášení k odběru mnoha nástrojů v oblasti obsahu a technologií, není teď správná doba na zavádění nových nástrojů jedině pokud neexistuje jiná možnost.
- 5. **Stanovte běžné postupy a rozvrhy**: Pokud jsou zaměstnanci a studenti školy od sebe vzdálení mnoho kilometrů, je důležité stanovit rozvrhy pro virtuální konference, schůzky a komunikaci.
- 6. **Spolupracujte**: Ředitelé škol by měli spolupracovat se zaměstnanci a také s řediteli dalších škol. Je to jedinečná příležitost učit se od sebe navzájem, a to nejen v rámci svého regionu či státu. Na sociálních sítích a v profesních organizacích se objevilo mnoho online komunit.
- 7. **Zapojte do rozhodování celou školní komunitu**: Pokud je to možné a vhodné, zahrňte do rozhodování různorodou škálu subjektů; tím nejen pochopíte jejich role v rámci komunity vzdělávání, ale také podpoříte jejich zapojení.
- 8. **Vypracujte pohotovostní plány**: Ředitelé, učitelé, zaměstnanci, studenti a jejich rodinní příslušníci onemocní a nebudou schopni plnit své povinnosti, a to nejen kvůli COVID-19. Selže technologie. Všechno nebude vždy fungovat podle plánu. Určitě mějte k dispozici pohotovostní plány.
- 9. **Uveďte do praxe a propagujte pohodu, buďte příkladem**: Pohoda vedoucích škol a učitelů (nejen duševní a fyzická, ale také sociální a intelektuální) je důležitá. Uveďte do praxe a propagujte celkovou pohodu, buďte příkladem.
- 10. Zastavte se, naslouchejte, přemýšlejte a učte se: Všichni se musíme z této pandemie hodně poučit. Je však snadné běžet vpřed, aniž bychom se zastavili nebo popřemýšleli o získaných poznatcích. Jaké přístupy podpořily přechod na nouzovou výuku a učení na dálku? Jaké zásady se změnily? Jak se přizpůsobily zúčastněné strany?

Ráda Vám poradím, neváhejte se mě obrátit s dotazy mailem nebo telefonicky. Budu se těšit na spolupráci s Vámi. Telephone: (202) 994-1884. E-mail: nmilman@gwu.edu

